

21.03.2024

Alustat ja algoritminen johtaminen yleistyvät – miten käy työturvallisuuden?

Laura Seppänen

Työvoimapulasta kärsivällä alalla työntekijä voi löytyä nopeastikin työnvälitysalustan kautta. Lyhyet keikat kuitenkin haastavat työturvallisuuden. Uusi tutkimuksemme tarkastelee, miten työturvallisuutta voidaan edistää alustatyössä.

Teknologia ja lisääntyvät digivälineet muuttavat työn tekemisen tapoja monin tavoin. Työn organisointi alustojen kautta antaa joustavuutta työn tekijöille ja teettäjiille: he kohtaavat digitaalisella alustalla, missä voidaan välittää tietoa, kouluttaa ja perehdyttää.

Työnvälitysalustoilla hyödynnetään paljon algoritmista johtamista. Se tarkoittaa, että ohjauksessa, organisoinnissa ja valvonnassa käytetään tietoteknisiä, osin automatisoituja prosesseja.

Lyhytaikaista alustatyötä voi tehdä palkkasuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Jos työntekijöistä on pula, työnvälitysalustojen kautta voi saada helpotusta nopeastikin.

Ammattiasema vaikuttaa paljon työturvallisuuden edellytyksiin

Lyhyet työjaksot ja keikat ovat haaste työturvallisuudelle. Näin on erityisesti liikenteessä tai tapaturma-alttiilla aloilla, kuten varastotyössä.

Jos kyseessä on palkkaan perustuva työsuhteinen alustatyö, työntekijää suojaavat lakisääteiset työnantajan velvoitteet ja vakuutukset. Mutta tällöinkin työturvallisuuden organisointi muuttuu: puhutaan jaetusta työnantajuudesta, jossa työtä välittävä alustayritys ja työn ostaja yhdessä vastaavat työturvallisuudesta ja perehdytyksestä. Myös työntekijällä itsellään on työturvallisuuteen liittyviä velvollisuuksia.

Tilanne on erilainen silloin, kun alustan kautta työskentelee itsenäinen ammatinharjoittaja tai yrittäjä. Vastuu työturvallisuudesta on hänellä itsellään, ja se konkretisoituu huolellisuutena, varovaisuutena ja riittävien vakuutusten ottamisena.

Alusta ja työn ostaja voivat myös vaikuttaa työturvallisuuteen. Oli kyseessä työsuhde tai ei, alustat ja niiden algoritminen johtaminen tuovat työturvallisuuteen sekä haasteita että mahdollisuuksia.

Uusi tutkimus selvittää työturvallisuuden oppimista alustatyössä

Kuinka työturvallisuutta voidaan edistää alustojen ja algoritmien avulla organisoidussa työssä, jossa työkeikat saattavat olla lyhyitä ja ihmiset vaihtuvat? Työterveyslaitos tutkii osana eurooppalaista SAFERA-konsortiota

- millaisissa tilanteissa alustatyötä tekevät henkilöt ennakoivat tai kohtaavat työturvallisuusriskejä

- kuinka alusta ja sen algoritminen johtaminen vaikuttavat työturvallisuuteen
- millaisia työturvallisuusoppimisen resursseja työntekijöillä on käytössään, jotta he voivat oppia ja edistyä työturvallisuudessa.

Algoritminen johtaminen tuo myös uusia mahdollisuuksia ja ratkaisuja työturvallisuuden parantamiseen. Näitä tutkitaan ja levitetään kansainvälisesti ruokalähettytyössä ja alustavälitteisessä varastotyössä Suomessa.

Lisätietoja:

[Työturvallisuusoppiminen ja -johtaminen alustaorganisoidussa työssä – TOPPA](#) (tutkimushankkeen esittely)